Nro 39.

KURYER LITEWSKI

Za dozwoleniem Naywyżſzego Rządu Nayiaśnieyſzego CESARZA Imperatora Całey Roſsyi.

Z WILNA 13. FEBRUARII ROKU 1798 WE WTOREK.

DOKONCZENIA TEGO UNIWERSAŁU

,, W Nowo-Roſsyiſkiey trzydzieści tyſięcy Rubli, w Jnflantſkiey trzydzieści trzy tyſiace Rubli, w Eſtlandſkiey szesnaście tysięcy Rubli, w Kurlandzkiey dwadzieścia tyſięcy Rubli, w Wyburgſkiey pięć tyſięcy Rubli, w Litewſkiey ſto cztery tyſiące Rubli, w Mińſkiey pięćdzieſiąt ſiedm tyſięcy Rubli, w Białoruſkiey dziewięćdzieſiąt dwa tysiące Rubli, w Wołyńſkiey sześćdzieſiąt trzy tyſiące Rubli, w Podolſkiey sześćdzieſiąt pięć tyſięcy Rubli, w Kiiowſkiey ſiedmdzieſiąt dwa tyſiace Rubli. Naoſtatek w zaſiedlonych ſłobodach Obywatelſkich w rozległości ziemi Donſkiego Woyſka dziewięć tyſiecy Rubli; i w Ogule zaś ieden milion sześćkroć czterdzieści tyſiecy Rubli, 2tio. Szlachcie w każdey Gubernii rozporządzić wnoszenie tych pieniędzy do Skarbu z Jch Maiątkow dwuma uſtanowionemi półrocznemi terminami, ſtaraniu zaś Guberńſkich i Powiatowych Szlacheckich Marszałkow poruczyć, ażeby one regularnie i bez Ramanentow, w naznaczone termina dyſtawowane były do Kaſs Guberńſkich, z których już dalsze użycie i rozwożenie uſkuteczni nie będzie, według naznaczenia i rozporządzenia generalnego Jmperii Podſkarbiego, *Powtóre*: ſtosownie do tegoż, w miaſtach gdzie są dotąd Mieyskie Policye, utrzymywanie onych odnoſi ſię na rachunek Miaſt tych Gubernii, zoſtawuiąc samym Magiſtratom i Domom Mieyſkim pod dozorem Naczelnikow Gubernii, przeznaczyć potrzebne na to Summy odpowiednie sytuacyi Miaſt i ich Obywatelow, i wypełniaiąc względem importowania tych pieniędzy to wszyſtko, co ieſt powiedziano o Szlachcie w punkcie pierwszym: a takim sposobem poſtępować, i w drugich Guberniach, w których po znacznieyszych Miaſtach okaże ſię potrzeba uſtanowić podobneż Policye. *Potrzecie:* Ulzywszy w ogulności Włościan od ciężaru utrzymywania podiemnych Koni przy Woyſkach naznaczonych, połączonego z dawaniem Podwod dla rozwozu Prowiantu, furażu i innych potrzeb. Rozkazuiemy wybierać ze wszyſtkich Włościan Skarbowego zawiadowania i z Obywatelſkich Chłopow, oprócz uſtanowionego podług Ukazu Junii 23 dnia 1794 Roku podusznego Okładu czyli opłaty, ieszcze po 26 kopieiek, z każdey Duszy płci Męſkiey, łącząc w to i te 13 Kopieiek, które Ukazem NASZYM 19 7bra, roku ninieyszego 1797 były naznaczone, i rozumieiąc w teyże liczbie i naddatkowe dwie Kopieyki na Rubel, iakie po rozliczeniu nad ten nadatek przychodziłyby. termin zaś wnoszenia takowego dochodu, ma bydź ieden i wspólny z dalszym podusznym poborem. *Poczwarte*: Zgodnie z tym uczynić przydatek i na Mieszkańcow Mieyſkich, iako to: na Kupcow z oświadczonych przez nich pod Sumnieniem kapitałow, oprócz iednego od sta, ieszcze po czwierci procentu a z Mieszczan po 50 Kopieiek, przydaiąc do tego i naddatkowe po dwie kopieyki od Rubla, i ten oraz przydatkowy dochod, wybierać iednoſtaynie ze wszyſtkich Kupcow i Mieszczan, którzy tylko płacą Podatki, bez dyſtynkcyi Narodu i Religii. *Popiąte:* z Uwagi, że w przeciągu lat 15, od oſtatniey przemiany Podatku (peredbroczki) Włościan Skarbowego zawiadowania. Cena produktow zwiększyła ſię bez poró-

,, wnania, ciż Włościanie rozmnożyli swoie dobytki, a generalnie w Pańſtwie
,, Jntraty znacznie uroſły: przytym też dla lepszey wygody Chłopow Skarbo-
,, wych, osobliwie w tych mieyscach, kędy rolnictwo i paſterſtwo ſkładaią
,, głównieyszy przemyſł, rozkazano ieſt od NAS Skarbowe Osady opatrzyć do-
,, ſtatecznemi, ile bydź może ziemiami Dochodow na wszyſtkich różnego na-
,, zwiſka Włościan Skarbowych; ſtosownie do gatunku Ziemi, iey bogactw i
,, sposobow dla Obywateli do robot i przemyſłow ich, dzieląc Gubernie na
,, cztery Klassy, i naznaczaiąc *w Pierwszey:* Reżańſką, Jarosławſką, Koſtrom-
,, ſką, Tulſką, Kałużſką, Włodymirſką, Symbirſką, Orłowſką, Kurſką, Tambow-
,, ſką, Woreneżſką, Wiatſką, Niżehorodſką, Kazańſką i Saratowſką; *w drugiey*
,, Moſkiewſką, Twerſką, Smoleńſką, Aſtrachańſką; *w trzeciey,* Sankt-Peterzbur-
,, ſką, Pſkowſką, Wołohodzką, Orenburgſką, Mińſką, Jnflantſką, Eſtlandſką,
,, Słobodſką, Ukraińſką, Nowo-Rossyiſką, Litewſką Kiiowſką, Podolſką, Mało-
,, Rossyiſką, Wołynſką, Kurlandzką, i część Biało-ruſkiey Gubernii, która przed tym
,, formowała Mohilewſką; *w czwartey:* Wiburſką, Permſką, Archanielſką, Toboſſką,
,, Jrkutſką, Nowo-horodſką, i część Białoruſkiey Gubernii, co przedtym ſkłada-
,, ła Połocką; rozkazuiąc do płacacego się teraz Obroku, przydać na każdą
,, Duszę płci Męſkiey w Guberniiach pierwszey Klassy po dwa Ruble, drugiey
,, po Rublu i po 50 kopieiek, trzeciey po Rublu, a czwartey po 50 kopieiek,
,, przyłączaiąc oprócz tego, podług niniejszego rozgatunkowania uſtanowioney
,, nakładki po dwie kopieyki z Rubla. Stosownie oraz do tego, gdzie Dochody
,, Skarbowe z Wsiow w Jego zawiadowaniu będących, liczą się nie obrokiem
,, z Duszy, lecz Hakami, alboliteż z Staroſtw opłatą Kwarty, lub innego ro-
,, dzaiu, oprocz opłaty teraznieyszey do Skarbu, przydać część piątą. *Poszó-*
,, *ſte:* Cene sztemplowemu papierowi naznaczyć nadal naſtępną 20. Kopiey-
,, kowym Arkuszom po 30 kopieiek. 40 kopieykowym po kopieiek 60 cztero
,, Rublowym po Rubli 8 dzieſięcio Rublowym po dwadzieścia Rubli, dwudzie-
,, ſto Rublowym po pięćdzieſiąt Rubli; za wydawane pasporta (roczne zoſta-
,, wuiąc w dawney Cenie,) od dwuletnich w mieyscu trzech Rubli wybierać
,, po pięć Rubli, a za trzyletnie w mieyscu pięciu Rubli brac za każdy po dzie-
,, ſięć Rubli; oprócz tego uſtanawiamy 1*mo.* Wexle pisać na papierze herbo-
,, wym, umyślnie dla tego przygotowanym, którego formy Arkuszow przy U-
,, kazach Senatu NASZEGO rozpublikować, naznaczaiąc Cene Arkuszom onego,
,, od dzieſięciu do tyſiąca Rubli za Arkusz po Rublu, iednym, wyżey tysiąca
,, Rubli do pięciu tyſięcy po trzy Ruble, wyżey pięciu tyſiecy do dzieſieciu ty-
,, ſięcy po pięć Rubli, wyżey dzieſieciu tyſiecy, do dwudzieſtu pieciu po 12
,, Rubli, wyżey dwadzieścia pięć tyſięcy do pięćdzieſiąt po dwadzieścia Rubli,
,, wyżey pięćdzieſiąt tyſiecy do ſiedmdzieſiąt pięciu po trzydzieści Rubli, wy-
,, żey ſiedmdzieſiąt pięć do ſta tysięcy po czterdzieści pięć Rubli. 2*do.* Pisać
,, nieinaczey iak tylko na sztemplowym papierze Szyprowſkie deklaracye, pasz-
,, porta odchodzącym Okrętom i Galiotom. Atteſtaty na przywożne Towary
,, dla odsyłania ich do Cudzych Kraiow, Ukazy o wydawaniu handluiacym po-
,, zoſtałych pieniędzy od przedaży z publiczney Licytacyi ich Towarow z przy-
,, czyny zataienia onych; świadectwa corocznie daiące ſie od Okrętowego May-
,, ſtra Mieyſkiey Werfii, o dobroci Statkow, i wszelkie celne Actus, takoż
,, wszelkie Plenipotencye, Kopiie zapisow, pieniężne obrachnnki, Kontrakta o-
,, raz czyli Umowy, ſłowem wszelkie Akta, które tylko w mieyscu Sądowym,
,, czyli u Rządu prezentowane bydź mogą; albowiem bez tego, żadna Magiſtra-
,, tura i Zwierzchność onych przyimować i podług nich czynić satysfakcyi
,, niepowinna 3*tio.* Dla ulżenia opłaty pocztowey na Actus i Dokumenta, w tym
,, drugim oddziale wspomnione, ktore ſię posyłaią w Kray cudzy, fabrykować
,, osobny papier cienki, naznaczaiąc mu Cenę za Arkusz po 50 kopieiek, a dla
,, innych służyć maią zwyczayne sztemplowane Arkusze po 30 kopieiek prze-
,, znaczone 4*to.* Od tych papierow, do których na Komorach celnych przykła-
,, da ſię pieczęć, odbierać i za nie uſtanowioną opłate Sztemplowa 5*to.* Exe-
,, kucya, co ſię tycze sztemplowanego Papieru, zacząć ſię powinna od dnia pier-
,, wszego Maia, a w Jrkutſkiey Gubernii, od dnia pierwszego Julii 1798 Roku.
,, Temi środkami spodziewamy ſię MY za pomocą Boga, przy wierności i gor-

„ gorliwości Poddanych NASZYCH, nietylko dopełnić wszelkie niedostatki, „ lecz stawiąc Jnteressa Skarbowe na stopniu odpowiednim wielkości Państwa „ rozpostrzenić to wszystko, cokolwiek służyć może do powszechnego pożytku, „ a w tym zdarzeniu, ażeby dać Poddanym NASZYM nowy dowod MONAR„ SZEY NASZEY dla nich Łaski, pozwalamy ażeby wszelkie niedobory zale„ gaiące na Mieszczanach Skarbowych i Obywatelskich Chłopach Podusznego „ Podatku, na Skarbowych zaś Włościanach Obrocznego Dochodu, wynoszące „ po pierwszy dzień Mca Stycznia kończącego się Roku 1797 więcey s edmiu „ Milionow Rubli, były zdięte, rozkazuiąc nieposzukiwać onych do Skar„ bu NASZEGO, po takowym atoli ulżeniu nayśilniey ponawiamy, aby odtąd „ każdy włożone na niego Podatki starał się wnosić i płacić, dokąd należy, „ w naznaczone termina regularnie i bez Remanentow; ażeby Zwierzchnictwa „ koniecznie dostrzegały, izby wszelkie zbory z pełney liczby Ludzi od ied„ ney do drugiey Rewizyi do Skarbu NASZEGO wpływały, w czym te miey„ sca i osoby, na których pieczę to iest włożonym, odpowiedzi za przewłokę, „ lub upuszczenie, sami naysroższemu ukaraniu podpadną „ Rządzący Senat *ROZKAZALI* dla wiadomości i należnego podług tego Naywyższego JEGO JMPERATORSKIEY MOSCI Rozkazu wykonania obiawić powszechnie Publicznemi Ukazani. O czym przez ninieyszy i publikuie się.

Oryginał podpisany przez Rządzący Senat.

(M.P.) Drukowany w Sankt-Peterzburgu przy Senacie, dnia 27 xbra 1797 Roku.

UKAZ JEGO JMPERATORSKIEY MOSCI, SAMOWŁADNĄCEGO CAŁĄ-ROSSYĄ.

z Rządzącego Senatu: Litewskiemu Guberńskiemu Rządowi.

Podług Imiennego JEGO JMPERATORSKIEY MOSCI Naywyższego Ukazu z Własnoręcznym *Monarszym* podpisem pod datą 16 Xbra 1797 Roku Senatowi danego, w którym wyrażono; „ Wszystkie generalnie Skarbowe „ Młyny wewnątrz Miast i na Gruntach do nich należnych wybudowane, „ naymiłościwiey Rozkazuiemy oddać na użytek Miast, i na skutek tako„ wego Ukazu, Dochod z oddanych na obroczne utrzymywanie, obrócić „ także dla Miast, a kiedy upłynie teraźnieyszy termin obrocznego onych „ utrzymywania, na ów czas wykassować z liczby obrocznych Artykułow: " Rządzący Senat ROZKAZALI dla powinnego tego Naywyższego JEGO JMPERATORSKIEY MOSCI Ukazu wypełnienia, do wszystkich Guberńskich Rządow, Skarbowych Izb, i do Podskarbiego Państwa Aktualnego Taynego Konsyliarza, Senatora i Kawalera, Barona Wasilewa posłać Ukazy: a dla wiadomości takowemiż Ukazami dadź wiedzieć wszystkim Juryzdykcyom Sądowym, także i do Departamentow Moskiewskiego Senatu, i do Prześwietnego Rządzącego Synodu przesłać Kommunikacye Xbra 29 dnia 1797 Roku.

Oryginał podpisali

Ober-Sekretarz Jan Bohaswokoy

Sekretarz Bazyli Nienarkomow

1go Departamentu *Kancelarzysta Jan Hołowkin.*

UKAZ JEGO IMPERATORSKIEY MOSCI SAMOWŁADNĄCEGO CAŁĄ ROSSYĄ.

z Rządzącego Senatu: Guberńskiemu Litewskiemu Rządowi.

W Imiennym JEGO JMPERATORSKIEY MOSCI Naywyższym Ukaźie 16 dnia Mca Xbra idącego Roku z własnoręcznym MONARSZYM podpisem da ym Senatowi, iest wyrażono: „ Ustanowiony na pożytek Wospi-
„ talnego Domu zbor za sztemplowanie kart od tuzina po 60 kopieiek, roz-
„ kazuiemy zdublować, i ażeby odtąd opłacono iuż było po Rublu i po 20
„ kopieiek; dla oddalenia zaś, ażeby exystuiące w Rossyi Fabryki karto-
„ we, niemogły bydź przez to uciemiężone, inwektę kart zagranicznych zupełnie zakazać „ Rządzący Senat ROZKAZALI: o powinnym wypełnien u JEGO JMPERATORSKIEY MOSCI Naywyższego Ukazu, Kommerc Kollegii zalecić Ukazem, i takowemiż dadź wiadzieć wszystkim Guberńskim Rządom i dalszym Sądowniczym Juryzdykcyom. Xbra 31 dnia 1797 Roku.

Originał podpisali

Ober-Sekretarz Syrgiusz Podobiedow

Sekretarz Jerzy Tytow

Registrator Jan Siemieka.

1go Departamentu.

---

z Wiednia 24 Stycznia

Od dni kilku mówią w naszey Stolicy o maiących nastąpić odmianach. Hrabia Kinski kommendant Wiednja sprawować będzie dostoyny urząd dziś wakuiącey Prezydenta Rady Woienney. Mieysce onego zastąpi Generał artilleryi Baron d' Alvinzi; Xiążę Imć de Wurtemberg obeymie generalną kommendę w Królestwie Węgierskim, Generał zaś Hrabia de Bellegarde w Stiryi.

z Londinu 19 Stycznia z Gazety Frankfortskiey.

Admirał Nelson zawiesił flagę na okręcie liniowym Avant-garde; ze wszystkich okoliczności można wnosić, iż flotta którą uzbraiamy spiesznie dla niego, przeznaczoną iest do naiechania portow Francuzkich, i zniszczenia wielkiey liczby statkow przewozowych, które do zawołaney przeciwko nam wyprawy zgotował nieprzyiaciel. Waleczność i doświadczenie Nelsona spodziewać się W. Britannii każą, iż będzie wkrótce bespieczna i od wszelkiey wolna boiaźni.

Do Lynn przybył statek Francuzki dla uskutecznienia podobno iuż umowioney brańcow zamiany; Angielskie do Dunquerque odpłyneły. Mamy teraz w mocy naszey 26 tysięcy Francuzow i Batawow. Anglikow zabranych liczba wiadomą nie iest. To pewna iż 600 maytkow Hollenderskich do Cowes przybyło, z oświadczeniem iż chcą służyć Królowi Jmci W. Britannii; część ich przyłączono do regimentu Hompesch, drugą na wyspę Guernesey zesłano.

Srzodki przedsięwzięte od rządu Francuzkiego na zkonfiskowanie w kraiu będących i na okrętach neutralnych znaleść się mogących towarow Angielskich, zadały cios przykry handlowi i żegludze W. Britannii. Wnet assekuracye od 5 poszły do 15; dziś nawet po 40 od sta nikt assekurować nie chce. Było wiele przygotowanych towarow, które skrytemi drogami do Francyi wprowadzać miano. Wszystkie teraz w domu się zostały.

Drugi maytek z portu Bresteńskiego zbiegły potwierdza wiadość dawnieyszą o budowaniu machin ogromnych, których wynalazcą iest Fizyk Monge. Każda 78 armatami cięższego kalibru osadzona, kulami rozpalonemi przeciw okrętom bronić się będzie; żołnierze na niey znayduiący się niby wałem iakim zasłonieni bydź maią. Flotta Bresteńska gotuie się do wyiścia pod żagle.

Admirałowie Curtis i Thompson odpłyneli z 23 okrętami liniowemi ku brzegom Francuzkim.

N^ro 39.

DODATEK
DO
KURYERA LITEWSKIEGO

Z WILNA 13. FEBRUARII ROKU 1798. WE WTOREK

Dokończenie z Londinu.

W niektórych pismach czytamy, iż siły lądowe W. Britannii wyniosą w potrzebie 227 tyś: rozmaitego żołnierza, nie licząc 117 kompanii artilleryi, i bez inwalidow. Do tego przydać należy 120 tyś: zbroynego ludu strzegącego brzegow Irlandzkich; do pierwszey liczby należą podobno maytkowie, których iest 110 tysięcy.

W banku naszym otworzono troiaką subskrypcyą. Do pierwszey księgi wpisuią się obywatele chcący zawczasu opłacić nowo ustanowione podatki, którym przeto część ich znaczna iest odpuszczana. W drugiey umieszczone są ofiary patriotyczne: wszyscy Ministrowie dali po 2 tyś: F. S. Do trzeciey ci należą którzy pieniądze pożyczaią skarbowi na czas krótki, maiąc odebrać wszystkie za wypłaceniem podatku. Irlandzki Parlament zagaionym został d. 15. Rozruchy wnętrzne końca nie maią.

z Paryża 20 Stycznia z Gazety Frankfortskiey.

Reprezentant niegdy Generał Jourdan w Radzie 500 podał proiekt, który podobno w prawo będzie zamieniony. Radzi ustanowić w kraiu całym konskrypcyą woyskową; pod czas pokoiu należeć ma do niey młodź licząca lat 18 do 21 iuż zaś w czasie woyny wszyscy obywatele od 18 do 24 lat maiący służyć za pierwszą władzy Wykonawczey odezwą.

Na ten koniec w każdym Powiecie zporządzony będzie regestr ludzi lata przepisane maiących; Administratorow obowiązkiem będzie regestra pomienione przesyłać corocznie do Ministra woiennego. Z tey młodzieży uformuie się armia posiłkowa, licząca 100 tysięcy ludzi losem wyciągnionych. W woysku regularnym sami tylko ochotnicy służyć maia. Pod czas pokoiu każdy człowiek z regestru wymazanym zostanie skoro dopełni rok życia 21 24 pod czas woyny.

Listy z Carouge pisane donoszą, iż w tamtych stronach częste bywaią utarczki między Francuzkiemi żołnierzami i Genewenskiemi. Przyczyną tych sporow częstokroć krwawych iest kontrabanda. Mieszkańce zakazanym bawiący się handlem, potkani od strzegących granic republikantow, porywaią się do broni; wsparci zaś woyskiem kraiowym daią odpor skuteczny. Ta okoliczność może bardzo uwikłać Szwaycarskie Cantony z wielu innych względow dziś w krytycznym będące położeniu.

Listy odebrane z Mediolanu zapewniaią iż Minister zagranicznych interessow RPtey Cisalpińskiey ma dokładne opisanie zaszłych w Rzymie rozruchow. Z tego się pokazuie, iż żołnierze z rewolucyonistami byli w porozumieniu, wspólnie i dobrym rozmysłem czyniąc to wszystko, cokolwiek mogło roziątrzyć Francuzow, i do zemsty pobudzić. Rząd chociaż wcześnie ostrzeżony, chociaż naydzielnieysze kroki przedsięwziął, nie był iednak dość silnym, ażeby złemu zaradził.

Aresztowani Xiąże Karol Rohan Rochefort i młody Segur Margrabia usprawiedliwili się przed sądem z uczynionego sobie zarzutu, iakoby o nowey myślili rewolucyi. Direktoryat iuż to raz dziesiąty ogłaszać kazał dawniey zapadłe prawo, zabraniaiące wszystkim obywatelom, mianowicie urzędnikom publicznym, używania titułow konstitucyą zniesionych.

Ambassador Buonaparte przybył do tey stolicy. W. Xiąże Toskański wyznaczył Kawalera Angiolini Posłem swoim u RPtey, na mieysce Xcia Neri Corsini. Obywatele: dway bracia Montgolfier i Ami Argand wynaleźli sposob ciekawy i bardzo łatwy podnoszenia w górę wody; użycie onego przyniesie korzyść nieskończoną rolnikom; dano mu nazwisko: belier hydraulique. Rząd pracę nadgradzaiac, własność wynalazku na lat 15 zabespieczył wspomnionym obywatelom.

Sieyes wyiechał nagle do Hollandyi. Generał Murzyn Toussaint pisał do Direktora Inżenierow Vincent list następuiący. Donoszę obywatelu, iż wyspa S. Domingo zbliża się do końca rewolucyi które ią niszczyły. Dawne pożądane ziedno-

czenie Prowincyi Południowych z północnemi iuż nastąpiło. Generał Rigaud, zawsze wierny Syn Oyczyzny nakłonił swoich braci do zgody. Ręczę za rzetelność tego męża.

Do portu Bresteńskiego coraz więcey przybywa ludu na dokończenie roboty rozpoczętey. Wszystkie statki przewozowe zewsząd tam będą zprowadzone; tych nielicząc flotta składać się ma z 200 okrętow woiennych, fregat, szalup, &c. Forfait szef Inżenierow. Andreossy chef artilleryi zwiedzaią teraz porty i nadbrzeża. W miesiącu przyszłym, maytkowie i kanonierowie ćwiczyć się zaczną w manewrach.

z Rastadu 23 Stycznia z Gazety Berlińskiey.

Posłowie Francuzcy oświadczywszy przed kilko dniami, iż granice RPtey do Renu rozciągać się powinny, przydali w powtórney nocie, iż Direktoryat pragnie obmyślić nadgrodę tym Xiążętom, którzy kraiow swoich na lewym brzegu rzeki leżących ustępuią; iakoż podany iest Deputacyi proiekt stosowny. Hrabia zas Metternich przy zagaieniu sessyi wyraził, iż w Leoben i Campo Formio całość Rzeszy Niemieckiey była zasadą traktatow; lecz gdy się zmieniły okoliczności, Cesarz Imć wzywa Deputacyą, ażeby z swoiey strony proiekt podała do ugody.

z Bazilei 20 Stycznia z Gazety Frankfortskiey.

Rezeszła się niedawno w mieście pogłoska, iż 6 tyś: Bernenczykow zamyslaią wtargnąć do kraiu i stolicę zapalić. Przyspieszyło to z dawna przygotowaną rewolucyą. Pospólstwo domagało się koniecznie, ażeby onemu dozwoliła regencya stanąć na obronę Oyczyzny. Natychmiast 600 ludzi weszło do miasta na załogę. Rozruch był wielki; wrzawa na radzie; naostatek wieśniacy z mieszczanami Bazileyskiemi w przywileiach i swobodach porównani zostali w Cantonie Berneńskim nieprzestaią gotować się do dzielney obrony.

z Strasburga 22 Stycznia z Gazety Frankfortskiey.

Generał en-chef Hatry prosił kommenderuiącego w Manheimie, ażeby wydawszy Francuzom szańce za Reńskie, ieden nadto batalion do miasta przyioł na załogę. Odpowiedziano, iż bez wyraźnego rozkazu Elektora Imci Bawarskiego nic uczynić nie można. Woyska nasze z prawego brzegu na lewy ustępuią, Kehl tylko zatrzymany. Generał en chef Augereau u nas mięć będzie główną kwaterę.

z Hagi 23 Stycznia z Gazety N. Hamburskiey.

Po zasżłey rewolucyi w Paryżu d. 5 Wrześnią, spodziewali się iedni, lękali się drudzy podobney w kraiu naszym. Za przybyciem nowego Ambassadora Francuzkiego Lacroix stało się wszystko. Dnia wczorayszego w nocy zwołano Deputowanych na zgromadzenie nadzwyczayne. Woyska cudzoziemskie i kraiowe pod bronią staneły. O godzinie z rana 6 Prezydent wezwał Reprezentantow do wykonania przysięgi na wieczną nienawiść Stadhuderatu federalizmu, aristokracyi i anarchii.

Gdy niektórzy przystąpić do niey nie chcieli, kazano im wynisć z gromadzenia; za tym doniosł prezyduiący, iż widząc niebespieczeństwo Oyczyzny, kazał aresztować 22 Reprezentantow, i wielu innych urzędnikow. Prawodawcy wszystko pochwaliwszy, przyznali sobie nazwiska zgromadzenia prawodawczego reprezentuiącego narod Batawski. Skassowano więc stany Prowincyi zprzymierzonych, przemieniaiąc one w Administracye, ażeby odtad RPta prawdziwie iedną było i nierozdzielną.

Poseł Lacroix przez deputacya uwiadomiony stanoł posrzod zgromadzenia, z powinszowaniem tak wielkiey Przemiany. Przyięto wchodzącego z oklaskiem; na mowę Prezydent naygrzeczniey odpowiedział. Nie dość na tym. Ustanowiono Direktoryat tymczasowy z 5 osob Vreedo, Wybo Finye, van Langen, Wilderik i Fokker. Odmieniono ieszcze kommissyą inteteressow zagranicznych, konstitucyina, wnętrzna; Generałowi Joubert oddano kommendę naywyższą woyska narodowego.

Teraz zgromadzenie narodowe składa się tylko z 70 osob; licząc w iedno 21 zastępcow. Nie wiadomo iak narod przyimie odezwę, w którey prawodawcy przełożywszy wynikaiące z federacyi nieprzyzwoitości, ukazuia razem konieczną potrzebę zaszłey w rządzie odmiany, i korzyść spodziewaną. Stany Prowincyi Hollandyi bez zadnego odporu ustawę przyieły, rozkazuiąc Obywatelom, ażeby ich odtąd słuchały iako wyznaczonych docześnie Administratorow.

Tak więc partya demokratyczna górę wzieła; tak strona umiarkowanych Obywatelow została poniżoną. Joubert ma kommenderować woyskiem Batawskim i Francuzkim, póki, będzie potrzeba wspólnego czynienia przeciw nieprzyiacielowi. Garnizon iednak miasta Hagi samym tylko prawodawcom podlegać będzie. Zgromadzenie ma teraz zastanawiać się nad obmyśleniem srzodkow do silnego popierania woyny przeciw Anglikom rozpoczętey.

Według listow 6 Lipca pisanych z Batawii, nieprzyiaciel ieszcze nie attakował wyspy Jawa; oprócz tey osady ma RPta w Jndyi wschodniey. Ternate, Macassar, i kilka innych. Miasto Batawia tak dobrze iest umocnione, tak licznym osadzona żołnierzem, iż napadnienia od Anglikow lękać się nie powinno. Gubernator Overstraaten zgodę przywrócił. Anglicy 7 Lutego 1797 r. attakuiąc wyspę Ternate, z wielką klęską odpartemi zostali